

**საქართველოს
სახალხო დამცველი
PUBLIC DEFENDER (OMBUDSMAN)
OF GEORGIA**

ირაკლი ფაღავას N6
0144 თბილისი, საქართველო
ცხელი ხაზი: 1481(24/7)
www.ombudsman.ge
ელ-ფოსტა: info@ombudsman.ge

03 ნოე 2025 წ.

KA000050522229525

№ 25/8846

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს თავმჯდომარეს
მოსამართლე მიხეილ ჩინჩალაძეს

რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა

საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით

შემუშავებულია საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის მიერ განხორციელებული შემოწმების შედეგების მიხედვით და გეგმავნებათ „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 21-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად.

ბატონო მიხეილ,

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატმა შეისწავლა [REDACTED] N8201/25 განცხადება, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მხრიდან მისი საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უფლების დაუსაბუთებელი შეზღუდვის ფაქტთან დაკავშირებით და მიიჩნია, რომ საჯარო დანესებულების მხრიდან ადგილი აქვს განმცხადებლის კონსტიტუციური უფლების დარღვევას.

ფაქტობრივი გარემოებები:

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში განსახილველ საქმეზე როგორც [REDACTED] ის, ისე თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 01.10.2025 წლის N641/2025 წერილით ნარმოდგენილი ინფორმაციით ირკვევა, რომ:

თბილისის სააპელაციო სასამართლომ უპასუხოდ დატოვა [REDACTED] ის 2025 წლის 23 აპრილის N7917 და 2025 წლის 16 მაისის N360/2025 განცხადებები, რომლითაც მოქალაქე ითხოვდა ამავე სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის შრომით სამართალში სპეციალიზირებული მოსამართლეების სიას. განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით, უპასუხოდ დარჩა [REDACTED] ის მიერ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს თავმჯდომარის სახელზე 2025 წლის 2 ივნისს წარდგენილი N401/2025 საჩივარიც.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატისთვის არ მიუთითებია [REDACTED] ის მიერ გამოთხოვილი ინფორმაციის დახურვის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილებების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები.^[1]

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დგინდება, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლომ [REDACTED] არ მიაწოდა 2025 წლის 23 აპრილის N7917 და 2025 წლის 16 მაისის N360/2025 განცხადებებით მოსამართლეთა სპეციალიზაციის შესახებ მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაცია.

სამართლებრივი დასაბუთება:

მოგეხსენებათ, საჯარო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის უფლება საქართველოს კონსტიტუციით დაცული სიკეთეა. კონსტიტუციის თანახმად, ყველას აქვს უფლება, ერთი მხრივ, მიიღოს და გაავრცელოს ინფორმაცია და მეორე მხრივ, გაეცნოს საჯარო დაწესებულებაში არსებულ დოკუმენტებს.^[2] საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებით, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გარეშე წარმოუდგენელია აზრის თავისუფლებისა და თავისუფალი საზოგადოებისათვის დამახასიათებელი სასიცოცხლო დისკუსიის უზრუნველყოფა.^[3] სახელმწიფოს ოფიციალურ დოკუმენტებზე ხელმისაწვდომობა, ხელს უწყობს საჯარო დაწესებულების ანგარიშვალდებულების ამალგებას და საქმიანობის ქმედითობას - ღია მმართველობის პირობებში სახელმწიფო ორგანოებს აქვთ მოლოდინი, რომ შესაძლოა, მათი საქმიანობა გადამოწმდეს ნებისმიერი დაინტერესებული პირის მიერ.^[4]

კონსტიტუციით გარანტირებული საჯარო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის უფლების განხორციელების ნებს აღდგენს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, რომლის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ყველას აქვს უფლება მოითხოვოს საჯარო ინფორმაცია მისი ფიზიკური ფორმისა და შენახვის მდგომარეობის მიუხედავად და აირჩიოს საჯარო ინფორმაციის მიღების ფორმა, თუ იგი სხვადასხვა სახით არსებობს, აგრეთვე გაეცნოს ინფორმაციას დედანში. ხოლო, ამავე კოდექსის მე-40 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, „საჯარო დაწესებულება ვალდებულია გასცეს საჯარო ინფორმაცია დაუყოვნებლივ ან არა უგვიანეს 10 დღისა.“ ამავდროულად, საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება საჯარო დაწესებულებას არ ათავისუფლებს იმავე ან სხვა საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნის შემთხვევაში მისი დადგენილი წესით გაცემის ვალდებულებისგან.^[5] ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უფლება გარდა ეროვნული კანონმდებლობისა დაცულია ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-10 მუხლით. უფლების შეზღუდვის კანონიერების განსაზღვრისთვის მნიშვნელოვანია გათვალისწინებულ იქნეს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებები (ერთგვარი ტესტი) უფლებაში ჩარევის კანონშესაბამისობასთან^[6], ლეგიტიმურ მიზანთან^[7] და დემოკრატიული საზოგადოებისთვის აუცილებლობასთან მიმართებით.^[8]

საჯარო ინფორმაციის დეფინიცია მოცემულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „მ“ ქვეპუნქტში, რომლის თანახმად საჯარო ინფორმაციას წარმოადგენს ოფიციალური დოკუმენტი (მათ შორის, ნახაზი, მაკეტი, გეგმა, სქემა, ფოტოსურათი, ელექტრონული ინფორმაცია, ვიდეო და აუდიოჩანაწერები), ანუ საჯარო დაწესებულებაში დაცული, აგრეთვე საჯარო დაწესებულების ან მოსამსახურის მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებული, დამუშავებული, შექმნილი ან გაგზავნილი ინფორმაცია, ასევე საჯარო დაწესებულების მიერ პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაცია.

უდავოა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლო საჯარო ინფორმაციის გაცემის მიზნებისთვის წარმოადგენს საჯარო დაწესებულებას, ხოლო [REDACTED] ის მიერ მოთხოვნილი ინფორმაცია საქართველოს სახალხო დამცველის შეფასებით არის ღია საჯარო ინფორმაცია, რომელთა დახურვის ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარემოებების შესახებ განმარტებები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს არც საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატისთვის და არც განმცხადებლისთვის არ უცნობებია.

დასკვნა:

ამდენად, მიმაჩნია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლომ [REDACTED] ს კანონშესაბამოდ არ მიაწოდა 2025 წლის 23 აპრილის N7917 და 2025 წლის 16 მაისის N360/2025 განცხადებებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაცია.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 21-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, მოგმართავთ რეკომენდაციით, დაავალეთ საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისა და ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირს გასცეს [REDACTED] ის მიერ 2025 წლის 23 აპრილის N7917 და 2025 წლის 16 მაისის N360/2025 განცხადებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაცია.

მოცემული რეკომენდაციის შესაბამისად თქვენ მიერ გატარებული ღონისძიებების თაობაზე, გთხოვთ, მაცნობოთ „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 24-ე მუხლით დადგენილ ვადაში.

პატივისცემით,

[1] საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის 17.09.2027 წლის N25/7481 წერილით, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ეთხოვა აღნიშნული ინფორმაციის წარმოდგენა.

[2] საქართველოს კონსტიტუცია (786, 24/08/1994), მუხლი 17, მუხლი 18.

[3] საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2008 წლის 30 ოქტომბრის N2/3/406, 408 გადაწყვეტილება.

[4] საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 7 ივნისის N1/4/693, 857 გადაწყვეტილება.

[5] იქვე, ნაწ. მე-3.

[6] Cangı v. Turkey, § 42.

[7] Bayev and Others v. Russia, §§ 64 and 83.

[8] Handyside v. the United Kingdom, Morice v. France.

საქართველოს სახალხო დამცველი

ხელმოწერილია/
შტამპდასმულია
ელემენტარულად

ლევან იოსელიანი